

Dosarul nr. 2ra-749/23
2-21054071-01-2ra-29052023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Țonov
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Lazareva împotriva lui Alexei Bodnari cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, s-a casat hotărârea din data de 01 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată,

a constatat:

La 12 aprilie 2021, Natalia Lazareva a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Alexei Bodnari, prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 4 000 lei, lunar, până la atingerea majoratului (f.d. 2-4, 39-41).

În motivarea cererii de chemare în judecată Natalia Lazareva a indicat că la 18 august 2012 a încheiat căsătoria cu Alexei Bodnari. La xxxxx s-a născut fiul xxxxx.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 noiembrie 2016 s-a desfășurat căsătoria, s-a determinat domiciliul copilului minor xxxxx cu mama Natalia Lazareva. S-a încasat de la Alexei Bodnari în beneficiul Nataliei Lazareva pensia de întreținere a copilului minor xxxxx în mărime fixă de 1 000 lei, lunar, începând cu data depunerii acțiunii 08 octombrie 2015, până la atingerea majoratului.

Reclamanta a susținut că deoarece copilul domiciliază cu ea, se află la întreținerea și educarea sa, iar cheltuielile au crescut considerabil din anul 2016 de când s-a dispus încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1 000 lei, consideră că este oportun de a modifica cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx.

Natalia Lazareva a menționat că Alexei Bodnari are venituri neregulate și fluctuabile, lucrează peste hotarele Republicii Moldova, astfel solicită stabilirea cuantumului pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, în sumă de 4 000 lei, lunar.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 iulie 2022 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Lazareva, s-a majorat

cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx stabilit prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016, de la 1 000 lei, lunar, la 4 000 lei, lunar. S-a anulat titlul executoriu nr.2-2215/16 din 21 noiembrie 2016. S-a eliberat un nou titlu executoriu pentru încasarea pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx conform căruia, se încasează de la Alexei Bodnari în beneficiul Nataliei Lazareva, pensia de întreținere a fiului minor xxxxx, în mărime de 4 000 lei, lunar, începând cu data rămânerii definitive a prezentei hotărâri până la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat de la Alexei Bodnari la bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 150 lei (f.d.68,74-79).

Instanța de fond a concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată, menționând că ambii părinți poartă răspundere egală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia. Obligația de întreținere privește tot ceea ce cuprinde traiul copilului ce asigură atât creșterea, cât și educația copilului.

Instanța de fond a notat că limita de existență aprobată de către organul de statistică nu este lege pentru a hrăni generația în creștere a țării în mărimea indicată de colaboratorii instituției de statistică. Statistica servește o evidență aproximativă a necesarului minim ca o persoană să poată supraviețui.

În acest context instanța de fond a menționat că la aprecierea mărimii întreținerii, creșterii și dezvoltării copilului minor, suma de 8 000 lei lunar, pentru ambii părinți, asigură strictul necesar. Astfel, împărțind această obligație pecuniară între ambii părinți, instanța de fond a admis integral cererea reclamantei și a încasat de la tatăl copilului suma de 4 000 lei, lunar, care este necesară pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda (f.d.73).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 01 martie 2023 a admis apelul declarat de către Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, a casat hotărârea din data de 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a emis o nouă hotărâre prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Lazareva, a majorat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx stabilit prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău nr.2-2215/2016 din 21 noiembrie 2016, de la 1 000 lei, lunar, la 3 500 lei, lunar. A anulat titlul executoriu nr.2-2215/16 din 21 noiembrie 2016. A eliberat un nou titlu executoriu pentru încasarea pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx conform căruia, se încasează de la Alexei Bodnari în beneficiul Nataliei Lazareva pensia de întreținere a fiului minor xxxxx, în mărime de 3 500 lei, lunar, începând cu data rămânerii definitive a prezentei hotărâri până la atingerea majoratului de către copil. A încasat de la Alexei Bodnari în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 945 lei (f.d. 117-118,119-128).

Instanța de apel, în temeiul art. 74, alin. (1), (2) și (3), art. 75, alin.(1), (2) și (3), art.76 alin.(1), art.110, art.111, alin. (2), lit. a) din Codul familiei, art.18, alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, a concluzionat că cererea de chemare în judecată este parțial întemeiată, ori a constatat că Natalia Lazareva nu a prezentat probe pertinente care ar demonstra că Alexei Bodnari este în stare să achite suma de 4 000 lei lunar, iar obligația de a întreține copiii minori revine ambilor părinți, la rândul său venitul unuia din părinți nu scutește pe celălalt părinte de la plata pentru întreținerea copilului. Din materialele dosarului rezultă că Alexei Bodnari nu este

angajat în câmpul muncii, s-a recăsătorit, iar în noua sa căsătorie are un copil minor la întreținere, prin urmare suma de 4 000 lei solicitată de către Natalia Lazareva cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor este impunătoare pentru acesta și nu corespunde stării sale financiare.

În aceste circumstanțe instanța de apel a conchis că majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor xxxx de la suma de 1 000 lei, lunar, la sumă de 3 500 lei, lunar, este suficientă pentru întreținerea acestuia.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, remiterea cauzei la rejudecare, adoptarea unei noi hotărâri privind dispunerea încasării din contul acestuia în beneficiul Nataliei Lazareva suma de 2 475,0 lei cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor (f.d. 146-147).

În motivarea recursului Alexei Bodnari a invocat dezacordul cu soluția instanței de apel, menționând că instanța de apel nu a examinat pe deplin, complet și obiectiv toate circumstanțele cauzei.

Recurentul a relatat că instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare lipsei unui aport financiar din partea Nataliei Lazareva, ori după cum s-a declarat în ședința de judecată aceasta nu are un loc de muncă și se întreține doar din ajutorul oferit de către membrii familiei.

În opinia reclamantului instanța de apel urma să aplice legea în mod egal și uniform față de părți, ori pe de o parte fiind protejate drepturile copilului, părinții participă în mod egal la întreținerea acestuia. La caz, se creează impresia că instanța într-o respectarea dreptului superior al copilului minor la întreținere asigură acest drept din contul lui Alexei Bodnari, obligându-l la plata unei sume oarecum aproape de datele statistice prezentate de către Biroul Național de Statistică cu privire la minimul de existență pentru copiii.

La 06 iunie 2023 Natalia Lazareva a depus referință prin care și-a exprimat acordul cu decizia instanței de apel, menționând că timp de 10 ani crește și educă copilul de una singură. Alexei Bodnari locuiește în Germania și nu contribuie la întreținerea fizică și morală a copilului. În dezacord cu poziția recurentului că pe seama lui se pune încasarea pensiei de întreținere pentru ambii părinți, a indicat că doar în grija ei se află copilul când este bolnav, are grijă de el pe perioada vacanței de vară și de iarnă, dar și în fiecare zi când face lecțiile. Aceasta a susținut că lucrează, dar nu are un loc stabil de muncă, deoarece are în grijă copilul și nu are cu cine îl lăsa (f.d.154).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 01 martie 2023, expediată lui Alexei Bodnari și avocatului Victor Coda, prin intermediul poștei electronice la data de 20 aprilie 2023 (f.d.129, verso).

Recursul declarat de către Alexei Bodnari, prin intermediul avocatului Victor Coda la 13 aprilie 2023 este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a

prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată Alexei Bodnari și avocatului Victor Coda este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, 13 aprilie 2023.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat rezultă că Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2), lit. a) și c) din Codul de procedură civilă (în redacția la momentul depunerii recursului, 13 aprilie 2023).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432, alin.2, lit. a) și c) – aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 13 aprilie 2023, și anume: dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; dacă în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit asemenea circumstanțe.

Potrivit art.442 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, în recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. Totodată, urmează de reiterat că prevederile art.372 alin.(1) din Codul

de procedură civilă se aplică doar în situația în care se examinează recursul într-o cauză care a fost trimisă anterior la judecare.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Alexei Bodnari, reprezentat de avocatul Victor Coda, împotriva deciziei din data de 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă